

LETNO POROČILO O DELU

RDO POSTOJNSKA JAMA-ZELENI KRAS

2022

UVOD	3
PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI	4
Video in foto gradivo	4
Digitalna spletna promocija.....	4
Tiskana promocijska gradiva.....	5
Kolesarska in pohodniška karta Velika Krpanova pot.....	5
Študijske ture	5
Ostale promocijske aktivnosti	5
Sejemske in B2B aktivnosti	6
Fiera del cicloturismo Milano	6
EXPO Dubaj 2022	6
SIW 2022	6
BAM Mantova.....	6
Podnapis pod sliko	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Barcolana 2022	7
Ostali dogodki in predstavitev	7
ORGANIZACIJSKO-UPRAVLJALSKIE AKTIVNOSTI	8
Turistična strategija destinacije Zeleni kras.....	8
Zelena shema slovenskega turizma.....	8
Krizni načrt destinacije Zeleni kras	9
Biznis in PIP	9
Razvoj novih programov in produktov.....	9
Aplikacija Visit Green Karst	9
SRIP Turizem	10
Kulinarični dogodek Koline 2022	11
Krompirjeve počitnice 2022.....	12
Brezplačna vodenja z lokalnimi turističnimi vodniki Zeleni kras.....	12
Ostale organizacijske aktivnosti	12
Izobraževanja za turistične ponudnike	13
Krepitev digitalnih veščin v turizmu	13
Ogledi primerov dobrih praks za turistično gospodarstvo regije	14
Projekti – Organizacijske aktivnosti	14
TURISTIČNA AGENCIJA IN ORGANIZACIJA POTOVANJ	15
GIBANJE PRIHODOV IN NOČITEV.....	17

UVOD

V letu 2022 se je turistični promet normaliziral po letih pandemije Covid-19. Navkljub napovedim, da bo okrevanje turističnega sektorja počasneje, se je stanje relativno hitro vrnilo na tire pred krizo.

V področje turizma je regija preko RDO Postojnska jama-Zeleni kras v obdobju od 2018 do 2022 vložila več kot 480.000 EUR, pri čemer so se sredstva namenjala v največji meri za razvoj novih produktov in doživetij (Explore the wondernature, digitalizacija kulturne dediščine) ter promocijo destinacije (spletna promocija, foto in video materiali, image katalogi, kolesarske in pohodniške karte itd), povezovanje ponudnikov, oblikovanje in trženje novih turističnih programov ter dvig kakovosti turistične ponudbe. Ta sredstva je RRA, ki je nosilka RDO, večkratno oplemenitila s kohezijskimi sredstvi, tako da so bila vlaganja z upoštevanjem sredstev iz projektov evropskega teritorialnega sodelovanja znatno večja od tega, kar so za regijski turizem namenile občine. Skupno je RRA Zeleni kras (nosilka RDO) preko različnih nacionalnih in evropskih razpisov v omenjenem obdobju na področje turizma vložila preko 1.300.000 EUR.

Rezultati dela RDO Postojnska jama-Zeleni kras kažejo na pozitiven trend, saj so se znatno izboljšali kazalci poslovanja panoge, turizem v regiji pa je v dobrni kondiciji. Na področju turizma regija nima tradicije (z izjemo Postojnske jame), zato je nujno, da se sistemski podpora ponudnikom krepi še naprej, saj je turizem panoga, znotraj katere je nujno povezovanje in sodelovanje.

PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI

Video in foto gradivo

V letu 2022 smo izdelali nove promocijske videe vezane na **video razglednice** glavnih turističnih znamenitosti v destinaciji. S tem smo pridobili 30 kratkih promo videov, ki jih uporabljamo za komunikacijo in promocijo na spletnih omrežjih.

Nadaljevali smo s posodabljanjem fototeke destinacije Zeleni kras. Pri tem smo v dogovoru s fotografom ponudili njegove storitve tudi ponudnikom turističnih storitev. Ponudniki na področju nستانitev, vodenj, kulinarike... lahko brezplačno pridobijo fotografije njihovih lokacij in ponudbe, skupaj pa lahko z novimi digitalnimi vsebinami pripravimo objave na socialnih omrežjih.

V sodelovanju z Bikeltalia smo pripravili videodokumentarni prispevek prepoznanega kolesarskega vplivneža na italijanskem trgu, Sergia Boronija. Skupaj s sodelavcem je pripravil daljši prispevek na temo avanturističnega kolesarjenja po celotni destinaciji Zeleni kras. Video je bil zelo dobro sprejet med italijanskimi kolesarji, na podlagi ogledov videa smo pridobili povpraševanja z kolesarjenje pri nas.

Digitalna spletna promocija

V sklopu razpisa Slovenske turistične organizacije Javni razpis za sofinanciranje aktivnosti promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji v letu 2022 smo izvedli promocijske kampanje na domačem in tujih trgih. Za ta namen smo se povezali s ključnimi mediji za nagovaranje ciljnih skupin. Na spletnih straneh kamzmulcem.si, avtodomni.si, bikeitalia.it ter ostalih blogih posvečenih potovanju so objavljeni članki glede turistične ponudbe destinacije Zeleni kras s predlogi za izlete. Istočasno izvajamo promocijo predlogov za izlete na lastni destinacijski spletni strani www.zelenikras.si, te objave so bile dodatno promovirane preko FB in google oglaševanja.

V sklopu večjih promocijskih kampanj smo vse obiskovalce usmerili na spletno mesto, kjer smo jim predstavili vsebine vezane na različne ciljne skupine. S promocijskimi kampanjami smo v letu 2022 na socialnih omrežjih Facebook in Instagram dosegli 909.790 oseb in imeli preko 3.000.000 prikazov oglasov. Promovirali smo predvsem regijske dogodke, ki so jih izvajale partnerske organizacije v destinaciji (Dnevi pohodništva, turistična vodenja, kolesarski dogodki, kulinarični dogodki, etnografske prireditve...). Beležimo dober odziv uporabnikov na tovrstno oglaševanje.

Na spletni strani zelenikras.si smo v letu 2022 zabeležili 32.000 obiskovalcev z 87.000 ogledi strani. Namen spletnne strani je predstavitev ponudbe destinacije Zeleni kras (v obliki zaokroženih paketov in programov). Preko spletnne strani dnevno dobivamo povpraševanja za različne vsebinske programe, v letu 2022 je bilo največ povpraševanja po ogledu medvedov v naravnem okolju, obisku kraških jam in kolesarskih kartah ter gpx datotekah kolesarskih in pohodniških poti.

Tabela 1 Google analitika spletna stran zelenikras.si

Tiskana promocijska gradiva

Kolesarska in pohodniška karta Velika Krpanova pot

Izdali smo kolesarsko in pohodniško karto Velika Krpanova pot v nakladi 10.000 izvodov, ki smo jo razdelili po TIC na celotnem območju destinacije. Karta je na voljo brezplačno v TIC po regiji ter z naročilom preko spletne strani. V sklopu aktivnosti smo posodobili informacijski tabli o Veliki Krpanovi poti na železniških postajah v Pivki in Postojni.

Študijske ture

Organizirali smo študijske ture za različne ciljne skupine:

- Organizacija in izvedba 5-dnevne kolesarske študijske ture za Bikeitalia, za dokumentarno promocijski video, namenjen promociji avanturističnega kolesarjenja po celotni destinaciji Zeleni kras.
- Izvedba 3-dnevne študijske ture za NISIDA studio na temo fotografiskih počitnic na destinaciji Zeleni kras (opazovanje narave in prostoživečih živali, fotografija jam, kulturna dediščina in posebne namestitve za skupine do 8 oseb).

Ostale promocijske aktivnosti

- Sodelovanje s turistično agencijo Happy Tours z objavo v katalogu Boutique Slovenia
- Priprava in snemanje prispevka za Planet TV na destinaciji Zeleni kras (grad Prem, Kmetija Slavec, Park vojaške zgodovine Pivka, Postojnska jama)
- Vsebina za katalog pohodništva v sodelovanju s Slovenia Outdoor (objava kataloga v februarju 2023)
- Predstavitev in delavnica Explore the Wondernature na Reki (v sodelovanju z Zavodom za turizem Pivka – Center o velikih zvereh DINA)

- Objave v medijih, vezane na zgoraj omenjeni dogodek (Dnevnik, Večer, Obrazi...)

Sejemske in B2B aktivnosti

Fiera del cicloturismo Milano

Vodilna destinacija Zeleni kras se je kot edina destinacija iz Slovenije predstavljala na prvem kolesarskem sejmu v Milanu – Fiera del cicloturismo 2022, ki je potekal 12. in 13. marca..

Z nami na stojnici so bili prisotni tudi predstavniki iz Zavoda za turizem Pivka, Visit Postojna in Notranjskega regijskega parka iz Črcknice. Sejem je bil sicer predviden že v letu 2020, vendar so ga organizatorji zaradi situacije s pandemijo morali odpovedati.

Sejem, ki ga je otvoril italijanski minister za turizem Massimo Garavaglia in direktorica dejma Pinar Pinzuti, je v dveh dneh obiskalo preko 15.000 obiskovalcev, ki so jih zanimalo izključno različne možnosti kolesarjenja in pa seveda primerne nastanitve, kjer nudijo potrebno podporo za kolesarje (predvsem primeren in varen prostor za hrambo koles v nočnem času). Poleg tega so konkretno povpraševali po možnostih najemanja koles in organiziranih vodenih kolesarskih programih, eno in večdnevnih, pa tudi takih, ki so primerni za družine z manjšimi otroci.

Številčen obisk potrjuje, da je interes po kolesarskih produktih in ponudbi v izjemnem porastu, še posebej po dveh letih pandemije, ko se je povečala želja po širjenju potovalnih obzorij. Obenem pa se je povečala tudi težnja oz. zavest o bolj trajnostnih, zelenih in naravi prijaznih možnostih prezivljjanja prostega časa.

- Udeležba na 2. kolesarskem kongresu v Ljubljani (6.4.2022), kjer smo predstavili novosti kolesarskega segmenta v regiji (nove poti, izobraževanja, razvojne vsebine)

EXPO Dubaj 2022

V sklopu makrodestinacije Mediteranska in kraška Slovenija smo skupaj z drugimi vodilnimi destinacijami pripravili skupni nastop na EXPO Dubaj 2022. Skupna predstavitev je potekala z glasbeno plesnim nastopom in skupnim promocijskim videom ter delitvijo digitalnega gradiva na USB ključkih. Aktivnost je bila izjemno dobro izpeljana in je bila edina tovrstna aktivnost na nivoju makrodestinacij organizirana na takšen način.

SIW 2022

Slovenian incoming workshop (SIW) je potekal 30.5.2022 na Dvorcu Žemono. Predstavniki turističnega gospodarstva smo imeli sestanke s tujimi turističnimi agenti in organizatorji potovanj. Pridobili smo dobre kontakte za sodelovanje na področju pohodniških in kolesarskih produktov ter doživetij v jamah in gozdu.

BAM Mantova

BAM Mantova je potekal od 9.-12.6.2022. Gre pa za specializiran sejem za avanturistične kolesarje. Poleg destinacije Zeleni kras je na skupni stojnici sodelovala še Visit Postojna. Na dogodku se zbirajo kolesarski navdušenci, ki iščejo navdih in informacije za svoja naslednja popotovanja. V partnerstvu z Bikeltalia in Sergiom Boronijem smo izvedli tudi skupne predstavitve video posnetkov destinacije.

Sejem BAM Mantova

SIW 2022

Barcolana 2022

V letu 2022 smo v sodelovanju z STO Italija nastopili na enemu izmed večjih dogodkov v Trstu – Barcolani. V letošnjem letu je bil dogodek dobro obiskan, vendar je bilo manj povpraševanja in ustavljanja pri stojnicah. Povpraševanje na stojnici je bilo splošno, obiskovalci so iskali informacije v povezavi s kolesarjenjem, kulinarično ponudbo in novimi lokacijami za turistični obisk.

Ostali dogodki in predstavitev

- Udeležba na spletnem B2B dogodku za italijanski trg (ItaliaBusiness date, 22.2.2022) – sestanki z 10 turističnimi agencijami.
- Udeležba na spletnem dogodku FVW Travel Counter days (22.2. – 23.2.2022) za nemško govoreči trg – pridobivanje novih kontaktov turističnih agencij in tour operatorjev.
- Turistična pomlad v Novi Gorici, v sodelovanju s predstavniki vodilnih destinacij makrodestinacije Mediteranske in kraške Slovenije smo se predstavili na dogodku namenjenemu mreženju turističnih ponudnikov destinacij.
- Udeležba na kulinarični predstavitev makrodestinacije v Vili Vipolže za 100 predstavnikov TA in TO iz Belgije SelectAir (2.10.2022)
- Promocijski dogodek v sodelovanju s HTZ Business brunch, kjer smo 50 predstavnikom slovenskih TA in TO ter turističnim novinarjem iz Slovenije predstavili produkt Explore the Wondernature. Dogodek je potekal 6.12.2022 v hotelu Slon v Ljubljani in je bil odlična platforma za promocijo čezmejnega produkta - sploh v luči vključitve Hrvaške v Schengensko območje.

ORGANIZACIJSKO-UPRAVLJALSKE AKTIVNOSTI

Turistična strategija destinacije Zeleni kras

Zaključili smo s pripravo nove strategije na področju turizma za destinacijo Zeleni kras. Po izboru izvajalca so sledili poglobljeni intervjuji s predstavniki pomembnejših turističnih deležnikov iz destinacije. Končni dokument bo v začetku letu 2023 predstavljen turističnemu gospodarstvu in ostalim deležnikom na področju turizma v regiji. (dopolniti s kratkim povzetkom)

Zelena shema slovenskega turizma

V okviru izvajanja aktivnosti Zelene sheme slovenskega turizma, v kateri je destinacija Zeleni kras v letu 2020 pridobila znak Slovenia Green Destination Bronze, smo pripravili Letno poročilo o uresničevanju ukrepov. Gre za obveznost vzdrževanja znaka in spremeljanja stanja izpolnjevanja kriterij na različnih tematskih področjih trajnostnega razvoja turizma na destinaciji. V letu 2023 destinacijo čaka nova presoja trajnosti destinacije.

V letu 2022 smo izvedli anketne vprašalnike med turisti in obiskovalci destinacije. Aktivnost je potekala od julija do septembra na različnih lokacijah po celotni destinaciji Zeleni kras. V tem obdobju smo pridobili odgovore 151 anketirancev. Glavni namen ankete je bil pridobitev vpogleda v obiskovalce naše destinacije, kratka analiza odgovorov je pokazala naslednje:

- Večina obiskovalcev je destinacijo obiskala v paru (48%) oz. skupaj z družino (28%) v lastni organizaciji.
- 62% obiskovalcev v regiji ostane za 1-3 noči.
- Med vprašanimi jih je večina na destinacijo pripravljala z avtomobilom (64%) ter avtodomom (21%) – ta prevozna sredstva so uporabljali tudi za premikanje po destinaciji.
- Glavni namen obiska v destinaciji je predstavljal obisk naravnih in kulturnih znamenitosti (56 %), počitek (19%) ter rekreacija (15%).
- 85% vprašanih ni poznalo slovenske znamke za trajnost v turizmu Slovenia Green.
- Obiskovalci so bili nadpovprečno zadovoljni z gostinsko in namestitveno ponudbo, prijaznostjo in gostoljubnostjo domačinov, urejenostjo okolice in priložnostmi za kolesarjenje in pohodništvo. V sklopu vrednosti za denar smo dosegli povprečne ocene.
- Nezadovoljstvo so posamezniki izpostavili glede sledečih vsebin: premalo ponudbe za vegetarijance, preveč mesa na jedilnikih, predrage parkirnine, povezanosti lokacij z javnim prometom, trgovinami, cenami hrane.
- Med predlogi za izboljšanje zelene turistične ponudbe so izpostavili sledeče: več parkirnih mest in polnilnic za električne avtomobile, možnost najema navadnih in električnih koles, boljšo ureditev pešpoti in kolesarskih poti, manjka zabave za otroke, dodatna gostinska ponudba v naravi, izboljšan javni prevoz, dodatna atraktivna ponudba – zip line, živa glasba...
- Informativna poraba gostov (na osebo na dan) je znašala: nastanitev 34,7 EUR, hrana in pijača 17,1 EUR, vstopnine 18,6 EUR. Stroški so bili v 63% primerov pričakovani, v 23% pa so bili le-ti višji od pričakovanih.

Krizni načrt destinacije Zeleni kras

Skupaj z Visit Postojna smo pristopili k pripravi Kriznega načrta destinacije Zeleni kras. Gre za dokument, ki bo predvidel potencialne krize in njihov vpliv na turistično gospodarstvo regije. Poleg tega pa bo podal ukrepe za naslovitev in ravnanje v kriznih situacijah. Aktivnost je del ukrepov, ki so potrebni za izvajanje Zelene sheme slovenskega turizma, v kateri je destinacija pridobila naziv Slovenia Green Destination Bronze.

Biznis in PIP

V sodelovanju s PIP Postojna in Visit Pivka smo izvedli prvi poziv za spodbujanje novih turističnih vsebin za občino Pivka imenovan Biznis in PIP. Občina je sodelovala s podelitvijo nagrade v višini 10.000 za najboljšo idejo na področju turizma. Prijavitevji na program so se udeležili izobraževanj in usposabljanj ter tako dopolnili in nadgradili svojo idejo. V letu 2022 je zmagal predlog Krpanove pojedine, ki združuje elemente kulinarike, doživetja v naravi in izkušnje nematerialne kulturne dediščine. Aktivnost se bo v letu 2023 nadaljevala z nadgrajenim pozivom.

Razvoj novih programov in produktov

Aplikacija Visit Green Karst

Destinacijo Zeleni kras obišče vse več domačih in tujih turistov, ki si želijo ogledati tukajšnje naravne in kulturne bisere, hkrati pa pridobiti izbrane informacije o znamenitostih in ponudnikih v realnem času.

Za ta namen smo na destinaciji Zeleni kras razvili priročno spletno aplikacijo s predstavitvijo turističnih znamenitosti, posebnih ponudb in dogodkov, ki jih ponujamo na destinaciji. Poleg predstavitve znamenitosti in ponudnikov uporabnik pridobi še informacije o odpirlnih časih, kontaktne podatke, cene in storitev ter informacije o oktualnih turističnih dogodkih.

Vizualno privlačna, predvsem pa uporabniku prijazna aplikacija je prvenstveno namenjena prikazu na mobilnih napravah in je na voljo v slovenskem in angleškem jeziku. Ključne informacije so tako dostopne na enem mestu, hitro dosegljive ter ožurne, kar uporabniku prihrani dragoceni čas in omogoča, da je obveščen o vseh pomembnih turističnih točkah ter dogodkih, ko se že nahaja na lokaciji.

Izbrane znamenitosti so na voljo na interaktivnem zemljevidu, kar uporabniku omogoča, da poišče in najde njemu najbližjo znamenitost, pridobi ključne informacije in s pomočjo navigacije uspešno prispe na izbrani cilj. Uporabniku so na voljo tudi podatki o najbližjih turistično informacijskih centrih ter lista kontaktov certificiranih lokalnih vodnikov.

Z izdelavo spletnne aplikacije smo ustvarili učinkovit, varen, interaktiven virtualni vodnik. Takšna rešitev učinkovito informira obiskovalca destinacije ter bogati turistično ponudbo, dviguje konkurenčnost destinacije, pripomore k bolj trajnostnemu, digitalno podprtemu turizmu ter ustvarja pozitivno doživetje te edinstvene destinacije. Za izdelavo aplikacije smo se povezali s podjetjem Arctur, ki je znanje svojih strokovnjakov iz področja tehnologije in turizma uspešno prenesel v celovito aplikacijo.

Atraktivna aplikacija služi kot virtualni vodnik in obiskovalcu destinacije na enem mestu poda vse informacije o najbližjih znamenitostih, posebnih ponudbah ter lokalnih dogodkih. Dostop do aplikacije: na svoji mobilni napravi odpri <https://visit.zelenikras.si/>

SRIP Turizem

Kot člani SRIP (Strateško razvojno inovativno partnerstvo) Turizem smo aktivno sodelovali v Razvojnem projektu "Turistični potencial dediščine podzemnih arhitektur v Sloveniji". Cilj aktivnosti je izdelava raziskovalno-razvojne naloge, ki združuje multidisciplinarni pristop raziskave in analize kulturne dediščine podzemnih arhitektur ter analize njihovega turističnega potenciala v okviru oblikovanja enotne blagovne znamke ter možnosti digitalizacije kulturne dediščine. Destinacija Zeleni kras je sodelovala s predstavitvijo Alpskega zidu in Utrdb na Primožu.

Podzemne arhitekture so objekti, ki so delo človeških rok. Med njih štejemo rove, zaklonišča, rudnike, vodovodne sisteme, idr. Slovenija razpolaga s številnimi podzemnimi objekti, ki so v večini primerov popolnoma neizkoriščeni ali pa le delno izkoriščeni v turistične namene, zato smo identificirali potrebo po vseslovenskem poslovнем modelu, ki bi opredelil dediščinski tržni potencial podzemnih arhitektur v odnosu do uporabnikov in s sodobnimi standardi trajnostnega ter butičnega turizma. V ta namen se je znotraj SRIP Turizem oblikoval konzorcij deležnikov, ki spodbuja sodelovanje različnih subjektov, kot so upravljavci podzemnih arhitektur in organizacije, ki skrbijo za implementacijo strategij razvoja turizma. Zavod za gradbeništvo Slovenije je kot nosilni partner produktne smeri znotraj SRIPT-a (skupaj z desetimi projektnimi partnerji in zunanjim strokovnim sodelavcem arhitektom Jankom Rožičem) pripravil izhodišča za razvoj novega turističnega produkta: Festivala podzemnih arhitektur, ki naslavlja manj znano dediščino podzemnih arhitektur v Sloveniji. Na prvem festivalu podzemnih arhitektur, ki je potekal vzporedno z Dnevi evropske kulturne dediščine in Tednom kulturne dediščine, so se zvrstili trije dogodki, na treh lokacijah konzorsajske skupine (Maribor, Litija in Grad Podsreda – Kozjansko). Na okroglji mizi v Rovih Tezno v Mariboru je Dejan Iskra predstavil proces razvoja vojaške dediščine na primeru dobre prakse Parka vojaške zgodovine Pivka in Utrdbe Alpskega zidu na Primožu.

Kulinarični dogodek Koline 2022

V sodelovanju z Društvom za gostinstvo in turizem Postojna in Pivka ter Visit Postojna (OE Turizem Zavod Znanje Postojna) smo 18.11.2022 organizirali pilotni kulinarični dogodek KOLINE 2022. Gre za prvi večji kulinarični dogodek, kjer je moči združilo 8 različnih gostinskih ponudnikov in pripravilo tematski večer, vezan na tradicijo kolin oziroma koncept domače hrane.

Vsek izmed sodelajočih gostincev je s svojimi kuhaškimi mojstri ustvaril eno jed, ki je sledila rdeči niti tradicionalnih kolin. Glavna usmeritev, ki so jo zasledovali je bila: kako predstaviti na zanimiv in inovativen način uporabo vseh delov mesa na kolih? S svojimi kulinaričnimi mojstrovinami so sodelovali:

- Gostilna Špelca s pozdravom iz kuhinje in ocvirkovimi ptički polnjeni z jetrno pašteto in kozarčkom slivovke,
- Gostilna in picerija Morski konjiček in Bar Kočanija sta pripravila vampe v ješprenovi solati z bučnim oljem,
- Penzion Mirjam s krepko kostno juho in zavitkom z jušno zelenjavjo,
- Smrekarjeva domačija s potrebušino in kremo krompirja v zevnici z ocvirki krškopoljskega prašiča,
- Ekoturizem Hudičevec z rižoto iz sladke repe s koromačem in popečeno maso pečenic,
- Avio Pub s počasi dimljeno panceto na rdeči kisli repi z bučnim pirejem n karameliziranim kostanjem,
- Turistična kmetija Pri Andrejevih s pršutom z domačo skuto in hruško in
- Bistro Štorja, ki je kulinarično doživetje zaključilo z jabolkom, ki je želelo biti štrudelj.

Poleg odličnih jedi na temo kolin smo na dogodku poskrbeli tudi za spajanje vina in hrane. Najboljši somellier Slovenije 2022, Valentin Bufolin, je s svojim izvrstnim poznavanjem značilnosti vin in hrane poskrbel za odličen spremljevalni vinski izbor. Udeleženci so poleg vsake jedi okusili tudi izbrano vino prepoznavanih slovenskih vinarjev v vinskih kleti iz celotne Slovenije. Dogodek je bil strokovno moderiran.

Pri načrtovanju izvedbe Kolin 2022 smo sledili usmeritvam na področju organizacije trajnostnih dogodkov. Gostinski ponudniki so pripravili domišljen jedilnik z domačimi sestavinami, zmanjšali smo količino odpadkov, uporabljali pitno vodo iz pip ter okolju prijazen pribor. Goste smo povabilili, da se dogodka udeležijo tudi z uporabo javnega prevoza.

S pripravo in izvedbo dogodka smo pilotno pristopili k razvoju novega nosilnega produkta destinacije Kulinarika, kot je začrtan v novi strategiji razvoja turizma 2021-2027. Zaradi izjemno dobrega sodelovanja z gostinskimi ponudniki in občinskim zavodi za turizem, bomo v prihodnjih letih nadaljevali z organizacijo tovrstnih dogodkov, ki bodo postavili destinacijo Zeleni kras na kulinarični zemljevid Slovenije. Delo bo usmerjeno predvsem v dvig kvalitete in kompetenc gostinskih ponudnikov.

Krompirjeve počitnice so počitniški program aktivnosti, ki ga v obdobju jesenskih počitnic pripravimo v sodelovanju s partnerji in ga ponudimo otrokom in mladini iz regije in izven. Na krompirjeve počitnice leta 2022 smo se v sodelovanju s ponudniki kulturnih in izobraževalnih vsebin iz destinacije Zeleni kras dobro pripravili. Program je zajemal aktivnosti na prostem in »pod streho«: poučne sprehode ob Cerkniškem jezeru, raziskovanje Križne jame, spoznavanje krasa v Notranjskem muzeju, konjeniški tabor na gradu Prestranek s praznovanjem noči čarovnic, čarovniško jahanje, kolesarski izlet okoli presihajočih jezer, doživetja v gozdu, filmski dan, ogled Centra velikih zveri DINA, fotografski počitniški tabor, pustolovsko igro na gradu Prem, letenje na simulatorju (MIG-21, Spitfire IX) v Parku vojaške zgodovine Pivka ter odkrivanje znamenitosti skozi digitalna doživetja. Aktivnosti so potekale v Pivki, Postojni, Cerknici, Loški dolini in na Premu v občini Ilirska Bistrica. Promocija dogodka je potekala preko socialnih omrežij.

Brezplačna vodenja z lokalnimi turističnimi vodniki Zeleni kras

Na RDO Zeleni kras smo pozvali k sodelovanju vse turistične vodnike z lokalno in tudi državno licenco za opravljanje turističnih vodenj, ki so izpolnjevali pogoje javnega poziva Slovenske turistične organizacije (STO) za izvedbo storitev turističnega vodenja, objavljen avgusta 2022. Odzvalo se je trinajst vodnikov, od katerih jih je vodenja izvajalo deset.

V sodelovanju z RDO Postojnska jama-Zeleni kras so vodniki pripravili raznolike programe vodenj v naravi, ki so obiskovalcem razkrivali posebnosti Zelenega krasa. Vodenja so potekala na območju celotne destinacije. Janja Urbija in Nataša Mele sta poskrbeli za vodenja v okolici gradu Snežnik, Vid Šparemblek je izvajal brezplačna vodenja s kanjem po Cerkniškem jezeru. Po Javornikih, Snežniku in kraških poljih je obiskovalce vodil Matej Kržič. Cerknico in Cerkniško jezero so predstavljale Jadranka Janeš in že omenjeni Janja Urbija in Nataša Mele, ki je v svoj program vključila tudi lepote Menišije, od vzpona na Špičko, do Gasparijeve vasi Selšček in doživetij v Notranjski hiši v Selščku. Naravni biser Rakov Škocjan je obiskovalcem odkrivala Natalija Vrhunc. Po Planinskem polju in reki Unici je svoje goste popeljal Vid Šparemblek, medtem ko sta v bližnjo Unško koliševko svoje goste popeljala Nataša Kocjančič in Tomaž Penko, ki sta vodila tudi po Postojni in okolici na kolesarskih izletih. Za vodenja po Ilirski Bistrici – mestu mlinov in žag, pa je poskrbela Sandra Grudenič. Brkine so obiskovalci, ki so se prijavili na razpisane izlete, obiskali v družbi vodnice Nevije Božič.

V času med 29. 9. in 24. 11. 2022 smo tako v sodelovanju z lokalnimi turističnimi vodniki in Slovensko turistično organizacijo izvedli 57 vodenih izletov, ki se jih je udeležilo več kot 700 obiskovalcev oz. 32% več kot v letu 2021. Na ta način smo tako obiskovalcem kot tudi lokalnim prebivalcem omogočili kakovostna doživetja, spoznavanje lastne turistične destinacije in obenem pomen vodniškega poklica. Hkrati smo spodbudili zavedanje, da je turistično vodenje več kot le usmerjanje turista na njegovi poti, ampak le to izboljšuje kvaliteto doživetja na destinaciji.

Ostale organizacijske aktivnosti

- Pogovori glede prihodnjega razvoja in upravljanja območja UNESCO Snežnik (priprava upravljaškega načrta, razvoj območja) med deležniki: MOP, občina Il. Bistrica, TIC Il. Bistrica, Škocjanske jame, GZS Ljubljana in Postojna

- Izvedba predavanja na seminarju v sodelovanju s Fakulteto za turistične študije - Turistico na temo razvoja trajnostnih turističnih produktov na primeru destinacije Zeleni kras (25.1.2022, 100 prijav na zoom dogodek, preko 80 udeležencev)
- Udeležba na strokovnem delu sejma Alpe Adria – Slovenia Outdoor 23.3.2022
- Organizacija spletnih delavnic za turistične ponudnike destinacije Zeleni kras v sodelovanju s Fakulteto za turistične študije - Turistico (v okviru projekta SMARTMED) na teme: **Turizem zavarovanih območij, Vrednotenje prostora in Interpretacija naravnih in kulturnih virov.**
- Vključenost v pripravo Akcijskega načrta razvoja in trženja športnega turizma v Sloveniji 2022-202 s Turistico (destinacija vključena kot vodilna destinacija slovenskega turizma z vprašalniki in intervjuvji).
- Organizacija terenskih vaj za študente Turistice; ogledi turistične ponudbe DINA in Visit Pivka, Mašun in godna učna pot ter obisk kmetije v Ilirske Bistrici.
- Usklajevalni sestanek z Visit Pivka in podjetjem PKF Tourismusexperts (Tomo Čeh) glede nadaljnjega razvoja dvorca Ravne v Pivki.
- Sodelovanje pri pripravi projekta LAS Notranjska na temo kolesarjenja in kolesarske infrastrukture
- Predstavitev dela RDO in RRA Zeleni kras udeležencem ogleda primerov dobrih praks iz občin Benkovac in Zadar – pogovori glede potencialnih sodelovanj na različnih razvojnih programih.
- Sodelovanje pri aktivnostih projekta Predjama sustainable glede problematike mobilnosti v Predjami (poglobljeni intervju s predstavnikom RRA, udeležba predstavnika na srečanjih s krajanimi, delo predstavnika v delovni skupini za pripravo mobilnostnega načrta).
- Priprava programov za organizacijo dveh kolesarskih kampov – MTB kamp Zeleni kras in Gravel kamp Zeleni kras v sodelovanju s TIC Ilirska Bistrica
- Sodelovanje pri pripravi programa INTINITI BLISS v Pivki na temo medenih doživetij
- Svetovanje ponudnikom namestitev glede booking in airbnb vnosov
- On-line predstavitev Via Dinarica za Severno Makedonijo – navezovanje stikov za potencialna nova partnerstva v projektih

Izobraževanja za turistične ponudnike

Krepitev digitalnih veščin v turizmu

Za turistične ponudnike in zaposlene v turizmu smo pripravili dva izobraževalna modula.

- Digitalno izpopolnjevanje v turizmu: Promocija turistične ponudbe s kakovostnim promocijskim videom (15. 3. 2022, ponovitev 29.3.2022))

Modul je bil izведен v obliki 3-urne praktične delavnice, ki sta jo vodila mlada podjetnika iz regije, specializirana za fotografijo in video: Nejc Konjevič in Dejan Damiš. 1. modul je bil zasnovan praktično in obsega nekaj uvodnih znanj o uporabi pametnega telefona pri ustvarjanju promocijskih videoov. Modul je bil zasnovan tako, da dopolnjuje potrebe udeležencev, ki so bile na zelo osnovni ravni. Tako so bile udeležencem pojasnjene osnove video produkcije, vključno z elementi oblikovanja vsebine, zgodbe in predpogoji trženjskega komuniciranja ter tehničnih značilnosti izdelave videoa z lastnim telefonom. Sledil je praktični prikaz: udeleženci so uporabili svoje mobilne telefone in posneli ustrezni video. Temu je sledil še en element modula: prilagoditev videoa z uporabo programske opreme KDA live za montažo in postprodukcijo posameznih videoov.

Delavnica je bila zelo dobro sprejeta. Zaradi velikega zanimanja za tematiko smo jo ponovili. Obeh skupaj se je udeležilo 20 oseb.

- Digitalno izpopolnjevanje v turizmu: Promocija turistične ponudbe s kakovostnimi promocijskimi fotografijami (16. 5. 2022)

Ta modul je bil izveden kot praktična delavnica in je prav tako trajal tri ure. Omogočal je udeležbo 10 oseb hkrati, zaradi potrebe po praktični uporabi znanja, pridobljenega med predstavitvijo teme. Predstavljenih je bilo več predmetov, ki so jih udeleženci preizkusili z mobilnimi telefoni in kasneje z računalnikom. Razpravljalci so o naslednjih značilnostih:

- fotografije v turizmu na splošno,
- fotografije prostorov in predmetov,
- fotografije dejavnosti (kot je kolesarjenje, hoja itd.),
- fotografije za predstavitev hrane,
- fotografije krajev in destinacij.

Udeležencem smo tudi omogočili, da svoje izbrane fotografije pošljejo vnaprej in tako omogočijo, da jih predavatelj uporabi kot študijo primera v okviru delavnice. Modul je vodil priznani fotograf Jošt Gantar, specializiran za fotografijo v turizmu.

Ogledi primerov dobrih praks za turistično gospodarstvo regije

Organizacija in izvedba študijske ture za kolesarske ponudnike iz destinacije Zeleni kras na Bled (hotel Ribno, Polkadot) in v Radovljico (22.4.2022). Udeleženci študijske ture so si ogledali primere na področju upravljanja namestitev in skladu z Zero waste usmeritvami in se poučili o ponudbi kolesarjenja hotelskim gostom. Spoznali smo ponudnike atraktivnih doživetij na kolesu – escape room s kolesom ter v Radovljici obiskali čokoladnico kot dopolnitev ponudbe ob kolesarski poti. Udeleženci so bili z organizacijo in ogledom zadovoljni.

Projekti – Organizacijske aktivnosti

Veliko je bilo aktivnosti na področju mreženja, vzpostavljanja partnerstev in priprave mednarodnih projektov s turistično vsebino. Udeležili smo se več srečanj in različnih dogodkov z namenom poiskati možnosti za nadaljnja sodelovanja in prijave novih vsebin na prihajajoče razpise v finančni perspektivi 2021-2027.

Priprave in prijave projektov v 2022:

- Priprava projekta na temo kulinarike (LAS sodelovanje LAS MSN)
- Priprava projekta na temo okusov notranjske (LAS sodelovanje LAS Notranjska)
- Priprava projekta za LAS med Snežnikom in Nanosom (promocija produkta v II. Bistrici, Hrib Svobode)
- Priprava projekta na temo spodbujanja podjetništva (Interreg Srednja Evropa)

- Priprava projekta na temo Slow food (Interreg Območje Alp – Postojna)
- Sestanek glede aktivnosti na SRIP Turizem; Podzemne arhitekture (promocijski dogodki v jesenskem obdobju – vezani na Alpski zid in Festival vojaške zgodovine v Pivki)
- Promocija STO – prijava in izvedba celotnega projekta promocije na destinaciji Zeleni kras
- STO poziv za lokalno turistično vodenje – prijava in izvedba brezplačnih vodenj z lokalnimi turističnimi vodniki
- Udeležba na dogodku v Trstu; Interreg SI-IT glede prihodnjega sodelovanja, operativni sestanki s potencialnimi partnerji za prijavo projektov kapitalizacije na temo kolesarjenja - Interbike
- Priprava projektov na programu Interreg Euro-MED (tematika trajnostni turizem, uporaba podatkov in upravljanje destinacije)
- Dogovori glede partnerstev za Interreg SLO-HR (operativni sestanki s predstavniki turističnih organizacij Primorsko-goranske županije in predstavniki razvojnih institucij iz PGŽ)
- Udeležba na Management akademiji Slovenskega turizma (izobraževalni program za vodilne destinacije)
- Predstavitev na okrogli mizi v okviru Festivala podzemnih arhitektur v Mariboru (v sklopu SRIP Turizem)
- Posredovanje povpraševanj in organizacija turističnih programov za goste (Planinska jama, Križna jama, opazovanje rjavega medveda v naravnem okolju...)
- Vodenje priprave in oddaja projekta DINALPSME (SMP-COSME program) na temo razvoja trajnostnega turizma Alpe-Adria trail in Via Dinarica trail, vključujuč finančno podporo za SME na področju turizma za izvedbo inovativnih projektov (skupna vrednost 3,7 milijonov EUR)
- Organizacija in izvedba čezmejnega dogodka srečanja županov in drugih deležnikov iz Primorsko-goranske županije in Primorsko-notranjske regije na temo prihodnjega sodelovanja na programu Interreg SLO-HR
- Priprava na program Interreg SLO-HR (sestanki in srečanja s potencialnimi partnerji in sodelujočimi organizacijami)

TURISTIČNA AGENCIJA IN ORGANIZACIJA POTOVANJ

V letu 2022 smo prejeli 94 povpraševanj, 51 (54,26 %) je bilo potrjenih in realiziranih (285 gostov). To znaša glede na leto 2021 13 % več povpraševanj in 34 % več potrditev in realiziranih programov. Nadaljuje se trend povpraševanj za aktivnosti v naravi s poudarkom na opazovanju medveda v naravnem okolju, kolesarstvu, pohodništvu in obisku jam - predvsem alternativnih doživetijih v kraškem podzemlju, kot je npr. obisk Planinske jame s čolnom. V letu 2022 so se po obdobju COVID-19 vrnila tudi povpraševanja za skupine, predvsem šolske skupine in skupine upokojencev. Slednjim smo poslali ponudbe, vendar so bile v večini primerov cene previsoke (predvsem na račun splošnega dviga storitev prehrane) in so se odločili za samostojne organizacije izletov v našo destinacijo.

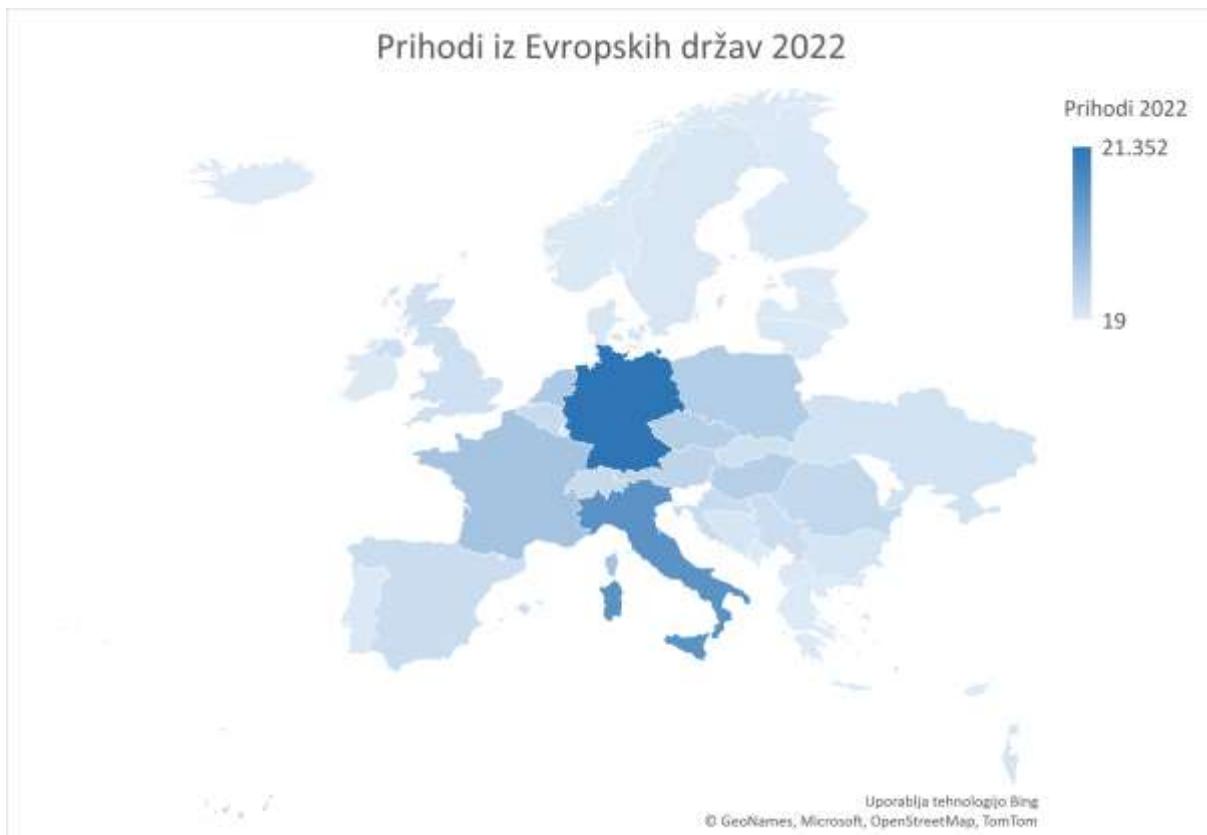
Del povpraševanj so tudi t. i. »shopping povpraševanja«, ko gre samo za preverjanje cen ali iskanje nižje ponudbe, ki jih je bilo pa v preteklem letu občutno manj.

	2018	2019	2020	2021	2022
št. prejetih povpraševanj (splčetni obrazec, mail...)	14	62	60	83	94
št. realiziranih programov	12	32	11	38	51
odstotek realizacije glede na povpraševanja	85,71	51,61	18,33	45,78	54,26
št. gostov iz naslova realiziranih programov	57	377	59	192	285
št. izvedenih brezplačnih vodenj (sofinanciranje STO)				56	57
št. gostov iz naslova brezplačnih vodenj (sofinanciranje STO)				558	736
Skupna vrednost prodanih programov	4.902,77 €	14.595,52 €	2.521,00 €	25.652,00 €	8.825,00 €
Skupna vrednost stroškov (priliv ponudnikom v regiji)	4.122,58 €	10.764,92 €	1.749,10 €	19.759,11 €	6.395,05 €
Rezultat naročil	780,19 €	3.830,60 €	771,90 €	5.892,89 €	2.429,95 €
DDV	140,69 €	693,63 €	139,20 €	1.062,65 €	438,19 €
Zaslužek RRA iz naslova prodaje programov	639,50 €	3.152,87 €	632,70 €	4.830,24 €	1.991,76 €

GIBANJE PRIHODOV IN NOČITEV

Po trenutno dostopnih podatkih na SIRS beležimo na destinaciji Zeleni kras v letu 2022 196.264 nočitev in 120.118 prihodov gostov v destinacijo. Podatki kažejo, da se je število prihodov v primerjavi z letom 2021 povečalo za 68%, število izvedenih nočitev je naraslo za 57%. Gibanje prihodov in nočitev je tako primerljivo z rekordnim z letom 2019 (-4% prihodov in -8% nočitev).

Opažamo trend porasta tujih gostov v destinaciji. Razmerje med domačimi in tujimi gosti je bilo 13% proti 87%. Opazna je razlika med povprečno dobo bivanja. Slovenski turisti ustvarijo 2,2 nočitvi, medtem ko tuji gosti ustvarijo 1,5 nočitve. Prevladujoči tuji trgi so Nemčija (22%), Italija (16%), Francija (7%), Nizozemska (6%), Poljska, Češka, Madžarska in Avstrija.

Sezono lahko ocenujemo kot dobro. Tudi po pogovorih s ponudniki turističnih nastanitvenih kapacetet so slednji zadovoljni z izvedenimi rezervacijami in nočtvami. Enaka, pozitivna ocena sezone, je med upravljavci turističnih znamenitosti. Tudi na tem področju so številke obiskovalcev primerljive s predkoronskim obdobjem. V Križni jami je opazen trend vračanja tujih gostov, saj se obisk v primerjavi z letom 2021 povečal za dobrih 11%. Večji delež tujih obiskovalcev so predstavljali gostje iz Nemčije (dobrih 11%), sledijo jim gostje iz Francije (8%), Italije (8%), Nizozemske, Češke, Belgije, Poljske, Izraela, Avstrije in Madžarske.

